

INKÖPS- OCH UPPHANDLINGS- PROCESSEN I VGR KOPPLAT TILL ISO 14001

OBS! Till vissa bilder finns mer information i anteckningsdelen.

Verksamhetsstyrd inköpsprocess

Enligt ISO 14001, 8.1 ska organisationen säkerställa att utkontrakterade processer är styrda eller påverkade. I 8.1a anges att styrningen ska upprättas i lämplig omfattning.

Behov och krav bestäms av verksamheten

Se bild "Framföra miljökrav vid upphandling"

Strategi arbetas fram i samarbete

Ni som förvaltning/bolag kan, med vissa intervall, genomföra **interna revisioner eller leverantörsrevisioner** av Koncerninköps inköps- och upphandlingsprocess, för att säkerställa att processen är tillräckligt styrd och effektiv.

För att upprätthålla ett bra samarbete finns olika tvärfunktionella grupperingar och nätverk med olika uppdrag.

Funktions-
grupp
stöd,
service &
försörjning

Inköps-
nätverk

Inköps-
styrgrupper

Upphandlings-
grupper

Se bild "Vilka grupper finns för inköpsfrågor" med påföljande slides.

[Så går offentlig upphandling till - Inköp och e-handel \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

[Inköp och e-handel - Inköp och e-handel \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Här hittar du beskrivning av hur inköp och upphandling går till i VGR

Inköpsfunktioner i VGR

- Västtrafik
- Fastighet stöd och service
- Koncerninköp
- Majoritetsägda Bolagen

Ansvarar för att styra och följa upp inköpsprocessen

Enligt ISO 14001, 8.1 ska organisationen säkerställa att utkontrakterade processer är styrda eller påverkade. I 8.1a anges att styrningen ska upprättas i lämplig omfattning.

Ni som förvaltning/bolag kan, med vissa intervall, genomföra **interna revisioner eller leverantörsrevisioner** av Koncerninköps inköps- och upphandlingsprocess, för att säkerställa att processen är tillräckligt styrd och effektiv.

[Upphandling inom fastighetsförvaltning och drift \(Insidan\)](#)

Vi som medarbetare i VGR köper avtalade varor och tjänster eftersom vi då säkerställer att våra skattemedel används så effektivt som möjligt och bidrar till en mer hållbar samhällsutveckling.

Hållbarhetsprioritering i upphandlingsplan

Handlar om att peka ut hållbarhetsprioriteringar i upphandlingsplanen.

Upphandlingsplan innehåller allt från ramavtal, direktupphandling och t.ex. kontrakt.

Hållbarhetsresurs ska tillsättas i hållbarhetsprioriterade upphandlingar.

Analysrapporten ska innehålla:

- vilka mål för hållbar utveckling som berörs
- hur upphandlingen bidrar till måluppfyllnad
- redovisning av förväntad kostnadsbild, samt alternativkostnader, i den mån det är möjligt

Inköpsstyrgruppen godkänner analysrapporten (enligt inköpsprocessen)

- om rapporten påvisar effekter som styrgruppen inte kan besluta om, ska dessa eskaleras till **Funktionsgrupp Stöd, Service & Försörjning.**

Här hittar du den senaste upphandlingsplanen:

[Inköp och e-handel - Inköp och e-handel \(vgregion.se\)](#)

Gemensamt arbete bakom förslaget

Beredning för att införliva hållbarhetsmål i upphandling

Input	Hållbarhetsmål med koppling till VGR:s produkter och tjänster
Deltagare	Kategoriledare/upphandlare från koncerninköp Strateger från hållbarhetsavdelningen
Förankring	Referensgrupper t ex ISG, GMPI, vårdhygien, MT
Beslut	Funktionsgruppen fattar årligen beslut
Output	Upphandlingsplan med hållbarhetsprioritering

[Beredning för att införliva hållbarhetsmål i upphandling \(Insidan\)](#)

Här hittar du information om VGR:s process för hållbarhetsprioritering av upphandlingar

Miljökrav vid upphandling

Se bild "Framföra miljökrav vid upphandling"

Upphandling med baskrav inom hållbarhet

I alla upphandlingar finns **baskrav** inom miljö:

- miljöarbete
- miljöprestanda
- kemikalier (valbart)
- produkter som omfattas av SDB/säkerhetsdatablad (valbart)
- förpackningar (valbart)
 - producentansvar (valbart)
 - ämnesinnehåll i material (valbart)
 - papper och kartong
 - utformning
- elektriska och elektroniska produkter, producentansvar (valbart)
- batterier, producentansvar (valbart)

I direktupphandling enbart de två första punkterna.

[Så går offentlig upphandling till - Inköp och e-handel \(vgregion.se\)](https://vgregion.se)

Upphandling med hållbarhetsprioritering

En viktig del i att uppnå VGR:s mål för hållbarhet är att säkerställa att våra egna verksamheter har produkter och tjänster som uppfyller krav inom till exempel miljö och social hållbarhet.

Det gör vi genom att ställa rätt krav i relevanta upphandlingar.

Hållbarhetsresurs ser över:

- Lagstiftning
- Omvärldskrav
- Upphandlingsmyndighetens kriteriedatabas
- Nationella kansliet för hållbar upphandling
- Jämför kravställning med andra regioner
- Ev. stöd från GMPI

Gruppen för miljöprioriterade inköp (GMPI):

- Möten 1gång/mån med representanter från förvaltningarna

[Beredning för att införliva hållbarhetsmål i upphandling \(Insidan\)](#)

Enligt ISO 14001, 8.1b-c ska organisationen fastställa lämpliga miljökrav för upphandling av produkter och tjänster och kommunicera dessa till externa leverantörer och entreprenörer.

Ni som förvaltning/bolag kan **framföra specifika miljökrav** till inköps- och upphandlingsprocessen, se bild "Framföra miljökrav vid upphandling"

Här hittar du information om hur kommunikation sker till leverantörer och entreprenörer. Se kapitel Upphandlingsdokument och Annonsering av upphandlingsdokument.

Framföra miljökrav vid upphandling

Inköpsfunktionerna har ingen möjlighet att känna till alla krav och behov som finns i VGR och därför behövs det användare som är med och ställer krav i våra upphandlingar.

Kontakta avtalsansvarig, vid framförande av miljökrav.

Kontaktuppgifter finns i Avtalskatalogen. Sök på relevant produktavtal, så framgår ansvarig avtalsägare.

[Merzell Commerce - Start \(opic.com\)](https://opic.com)

Ett annat alternativ är att delta i GMPI, gruppen för miljöprioriterade inköp.

Kontakta hållbarhetsansvarig på koncerninköp eller hållbarhetsavdelningen, Koncernkontoret om du vill delta.

Enligt ISO 14001:2015, 8.1b ska organisationen fastställa lämpliga miljökrav för upphandling av produkter och tjänster.

Koncerninköp tar emot era specifika miljökrav på de sätt som beskrivs här.

Se bild "Vilka grupper finns för inköpsfrågor"

Verksamhetens ansvar

Handla från
avtalade
leverantörer

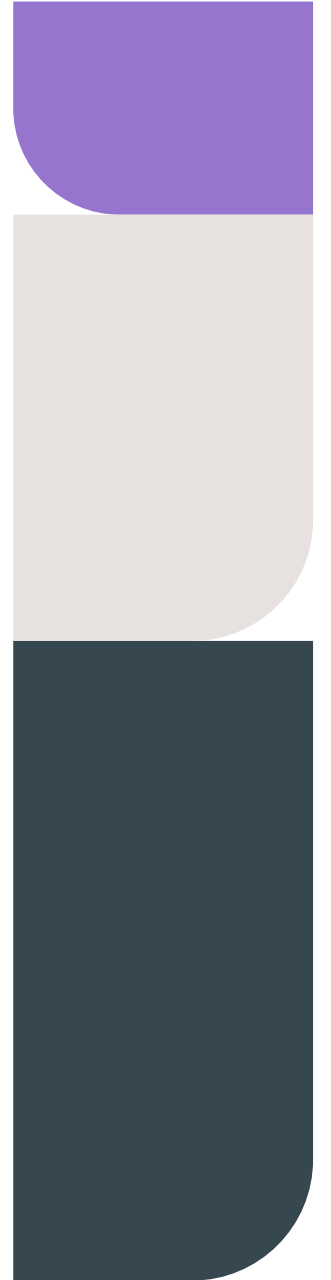
Beställa via våra
beställningssystem

Se bild
"Framföra
miljökrav vid
upphandling

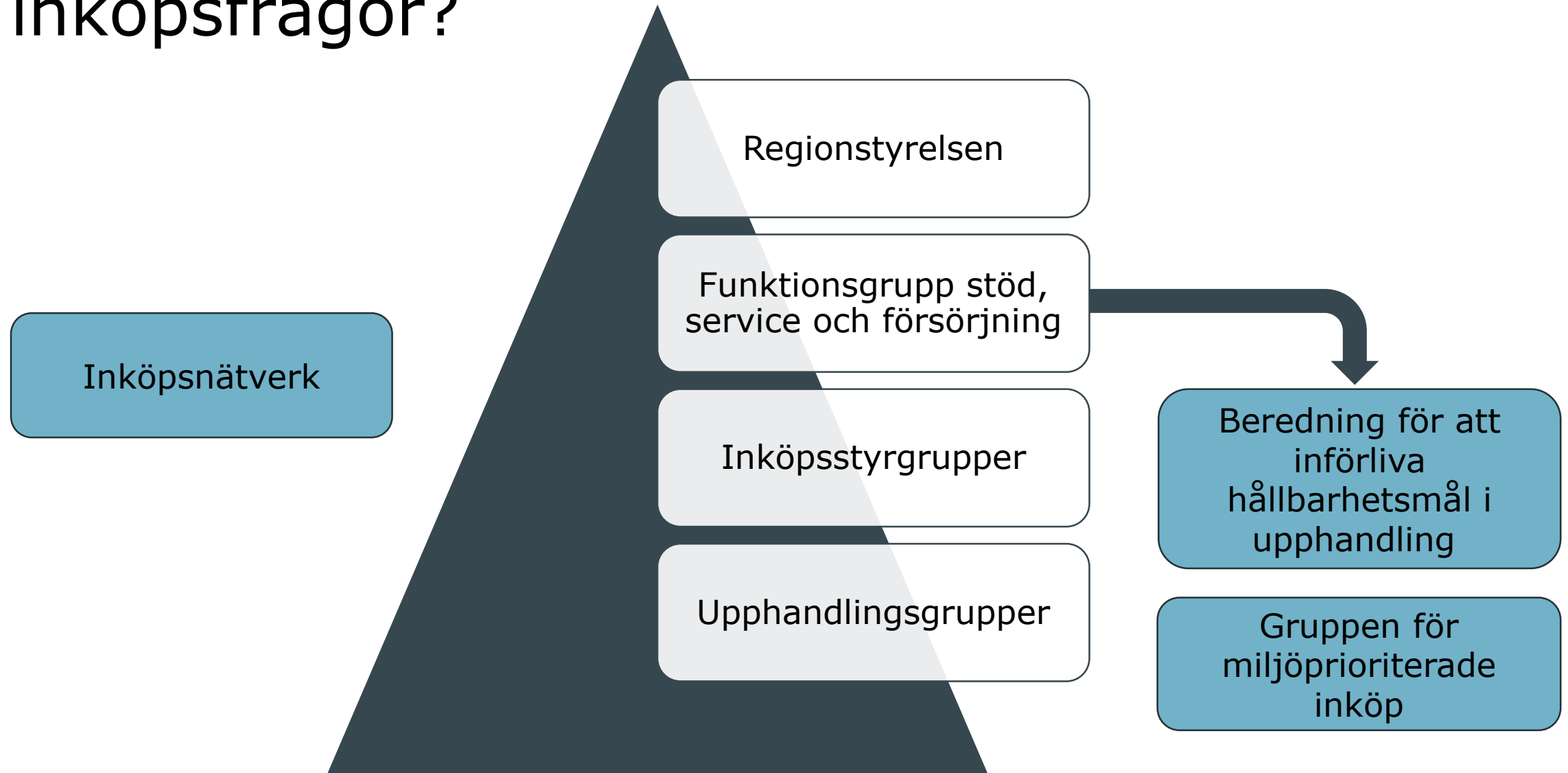
Definiera krav och
inriktning i
upphandlingar

Bevaka leveranser
och återkoppla
avvikelser

Se bild
"Uppföljning
av ställda
krav"

Vilka grupper finns för inköpsfrågor?

Funktionsgrupp stöd, service och försörjning

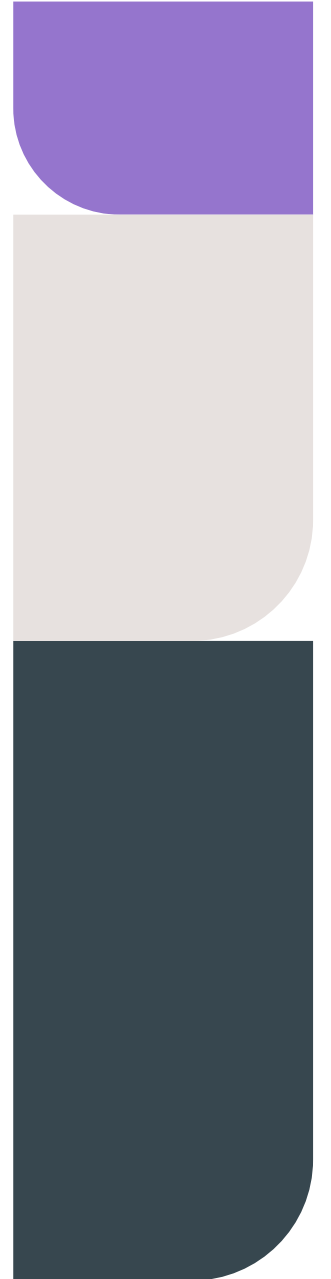
Utveckling av inköpsprocessen

Gruppen ska bidra till utveckling och gemensam styrning inom de berörda ansvarsområdena i hela Västra Götalandsregionen (VGR).

I uppdraget behandlas ansvar och frågor inom fastighet, stöd och service, försörjningsförvaltningen samt inköpsfrågor.

Gruppen beslutar också om vilka deltagare som ska ingå i inköpsstyrgrupperna.

[Funktionsgrupp stöd, service och försörjning \(Insidan\)](#)

Inköpsstyrgrupper

Stötta vid upphandling inom området

Västra Götalandsregionen har en verksamhetsstyrd inköpsprocess med elva inköpsstyrgrupper för upphandling av varor och tjänster.

I uppdraget ingår att:

- säkerställa att det finns rätt produkter/tjänster för ett effektivt och gott omhändertagande av patienter och andra brukare
- agera regionövergripande, affärsmässigt samt totalkostnadssänkande
- se till regionens bästa före enskild förvaltning
- ansvara för att säkerställa den övergripande processen och strategiska styrningen av upphandlingar inom området
- medverka till efterlevnad och utveckling av inköpsprocessen i VGR inom sitt område
- definiera och upphandla ett regiongemensamt sortiment

[Inköpsstyrgrupper \(Insidan\)](#)

Inför varje ny upphandling utser respektive inköpsstyrgrupp en upphandlingsgrupp med verksamhetsrepresentanter.

* FM=Facility Management. I denna inköpsgrupp ingår bl.a. Möbler och inredning, Fordon och transporter, Livsmedel, Fastighetsnära varor och tjänster, Kontor och tryck och Flergångstextiler.

Upphandlingsgrupper

Tillföra sakkunskap

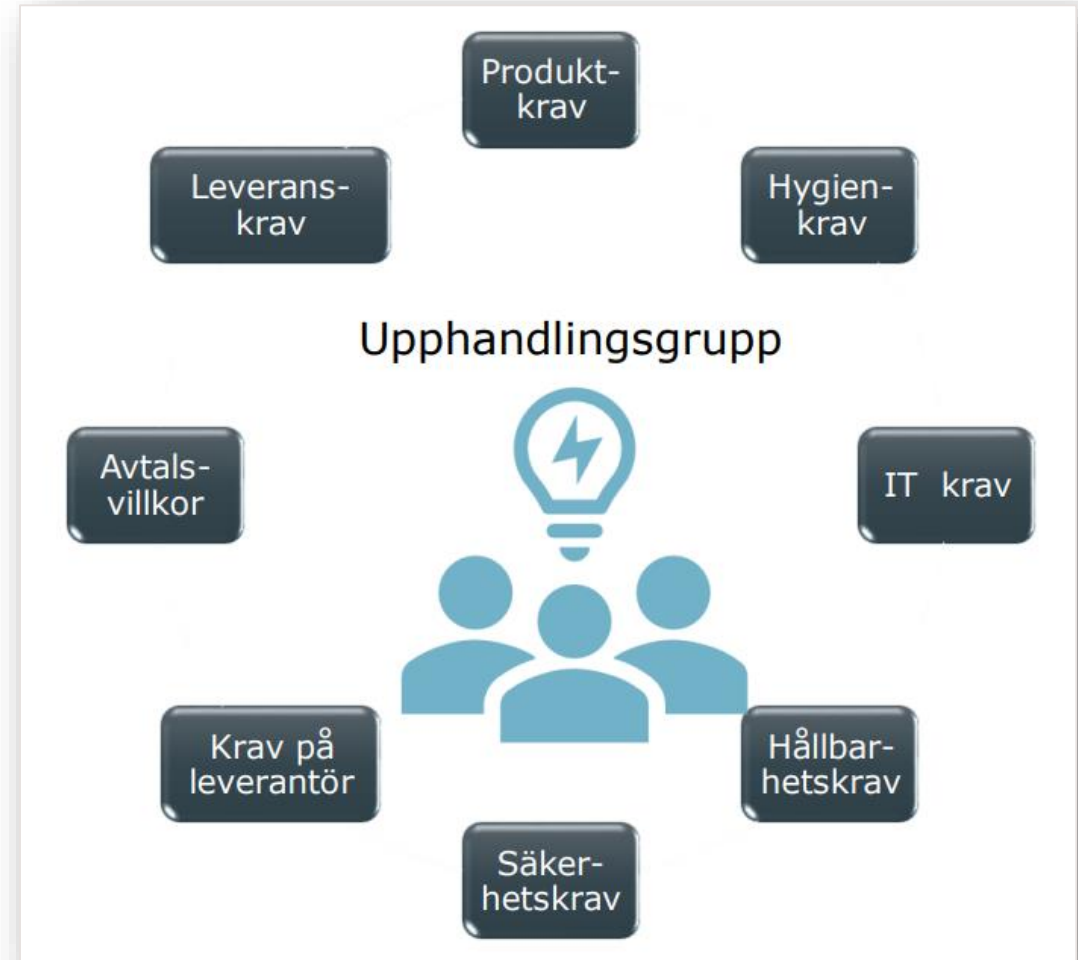
Syftet med upphandlingsgrupperna är att tillföra sakkunskap i upphandlingsarbetet, så att rätt produkter upphandlas.

Alla medlemmar i gruppen har ett regionalt uppdrag, vilket innebär att se till hela VGR:s bästa. I uppdraget ingår bland annat att vara med och uppskatta behovet, formulera krav och följa upp avtal.

Varje upphandling har en upphandlingsgrupp. Inköpsstyrgruppen har uppdraget att forma upphandlingsgruppen inom sitt område.

Är upphandlingen hållbarhetsprioriterad ska en hållbarhetsresurs ingå i gruppen.

[Upphandlingsgrupper \(Insidan\)](#)

Inköpsnätverk

Säkerställa att inköspolicyn följs

Inköpsnätverket leds av koncerninköp som kallar inköpscontrollers från förvaltningarna och koncernkontoret. Samverkansforum för inköpscontrollers i bolagen finns också, och även detta forum leds av koncerninköp.

Inköpscontrollers roll är primärt att se till att inköspolicyn följs, genom att verka för ökad avtals- och processtrohet. Detta sker genom att driva förbättringsarbeten, så som att verka för att öka andelen som beställs genom Marknadsplatsen, och hjälpa verksamheterna att nyttja avtalen på ett bra sätt.

[Inköpscontrollers \(Insidan\)](#)

Uppföljning av ställda krav

Respektive förvaltning/bolag måste kunna ta del av uppföljningen vid behov, dvs. uppföljning och bedömning om ställda krav i upphandlingen har nåtts av leverantörerna

Uppföljning och bedömning sker i flera delar:

- ❑ Del 1: Årligen i samverkansforumet, på en övergripande nivå, av de hållbarhetsprioriterade upphandlingarna
- ❑ Del 2: Kontroll av ställda krav enligt avtal, görs enligt period i uppföljningsplanen av inköparen/hållbarhetsresurs
- ❑ Del 3: Effekt-hemtagningen som följs upp via uppföljning av våra hållbarhetsmål.
- ❑ Del 4: Kontroll av ställda krav enligt avtal, görs på nationell nivå för särskilt prioriterade upphandlingsområden, se nästa bild. Resultat delas mellan regionerna.

Vid behov av att få **ta del av resultat av uppföljningen, kontakta avtalsansvarig.**

Kontaktuppgifter finns i Avtalskatalogen. Sök på relevant produktavtal, så framgår ansvarig avtalsägare.

Det är också viktigt att **återkoppla till inköpsfunktionerna om något inte fungerar som det är tänkt**, t.ex. leveranser som uteblir eller produkter som inte fungerar. Vi har vitesklausuler i avtalen, och för att kunna döma ut viten krävs att vi kan visa på det som inte fungerat.

[Avtalskatalogen \(opic.com\)](https://opic.com)

Enligt ISO 14001, ska organisationen *upprätthålla dokumenterad information i den omfattning som är nödvändig för att ha tilltro till att processerna har utförts som planerat.*

Koncerninköp följer upp och dokumenterar avtalen och miljökraven så som beskrivs här.

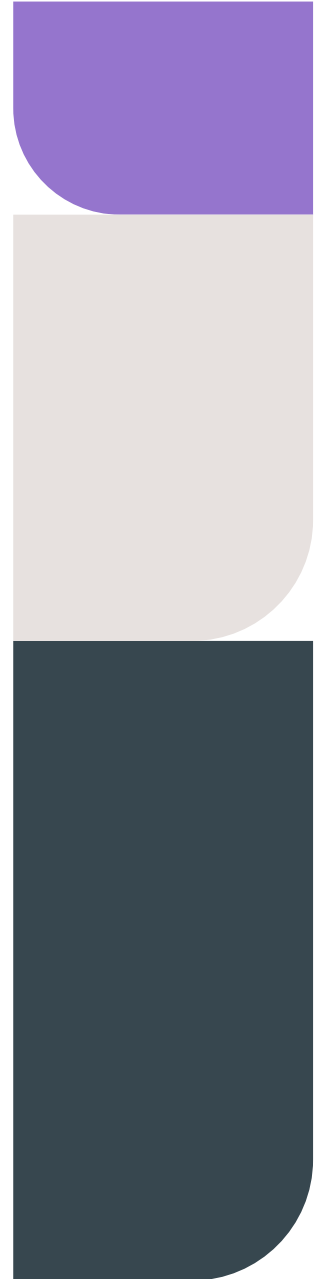
Ni som förvaltning/bolag kan **ta del av uppföljningarna genom att kontakta avtalsansvarig** och även **återkoppla till inköpsfunktionerna när det inte fungerar som tänkt** med leverantören.

16 nationellt prioriterade områden

IT & KOMMUNIKATION	FACILITY MANAGEMENT	VÅRDRELATERAD UTRUSTNING OCH FÖRBRUKNINGSVAROR	LÄKEMEDEL OCH TILLHÖRANDE TJÄNSTER	MEDICINTEKNIK OCH RELATERADE FÖRBRUKNINGSVAROR
IT Teknisk plattform C	Lokalvård B	Generella förbrukningsvaror A F	Läkemedel E	Medicinteknik, Anestesi intensivvård och rel. förbrukningsvaror G
IT Arbetsplats C	Livsmedel och tillhörande tjänster B	Inkontinens F	Dosdispensering	Medicinteknik, Bild och Funktion och rel. förbrukningsvaror C
IT Administrativt stöd	Tvätt och textilier H	Nutrition B	Läkemedelsförsörjning sjukhus	Medicinteknik Operation och rel. förbrukningsvaror G
IT Konsulter	Avfallshantering	Medicinsk grundutrustning A	Medicinsk gas och tillbehör	Medicinteknik, terapi, diagnostik och rel. förbrukningsvaror G
IT Licenser	Bevakning, säkerhet och värde transporter	Sårvård och kompression D	Övriga läkemedelsrelaterade tjänster	
IT Mjukvara vårdrelaterad och ehälsa	Byggservice och underhållningstjänster	Tandvårdsutrustning och förbrukningsmaterial D		
IT mjukvara / hårdvara och kommunikation för kollektivtrafik	Flyttjänster	Diabetespecifika förbrukningsvaror		
Mobila applikationer	Markskötsel	Fysioterapiutrustning och material		
	Outsourcing facility management	Hjälpmedel		
	Post			
	Övrigt facility management			

Informationssida om inköp och upphandling i VGR

[Inköp och upphandling \(Insidan\)](#)

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN